

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	6	6	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Политическа социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	0	5
---	---	---	---

ГРУПИ ПО ИНТЕРЕСИ И ПРОЦЕС НА ДОГОВАРЯНЕ

Преподавател: Гл. ас. д-р Петя Иванова Славова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
	Курсов учебен проект	40
	Доклад/Презентация	10
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	50%
2.	Писмено и устно представяне на курсова работа в областта на групите по интереси	50%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът има за цел да запознае студентите с процеса на конституиране и функциониране на групите по интереси. Групите ще бъдат разглеждани като колективен актьор, представляващ и защитаващ определен частен интерес в процеса на изработване и взимане на законодателни и политически решения. Тематично и логически курсът се състои от три части.

В първата част се разглеждат понятията за лоби, групи по интереси, групи за натиск, различните теоретични модели за анализ участието на групите във взимането на решения (плюрализъм, корпоратизъм, етатизъм, нео-корпоратизъм и мрежови подход), вътрешно груповата динамика както и проблема за това, как се формализира и защитава един интерес. Отделено е време и за разглеждане на въпроса за професията (професиите) на лобиста в различните национални традиции, както и на ниво европейски институции.

Втората част разглежда групите в различните европейски региони, с цел да бъдат открити типологични модели на поведение, на конструиране и на представителство на интереси в контекста на националните политически системи и исторически и социални особености. Специално внимание е отделено на групите, функциониращи в европейски контекст, пряко взаимодействащи си с основните Европейски институции. Разглеждат се и спецификите на публичния и на частния лобинг, извършван от групите по интереси.

Третата част се отнася до групите по интереси в Централна и Източна Европа.

Предварителни изисквания:

Задължително е студентите, желаещи да посещават курса *Групи по интереси* да имат добри познания по английски и/или френски език.

Очаквани резултати:

Студентите ще познават механизмите на поява и функциониране на един от ключовите актьори, участващи в процеса на възникване и изработване на законодателни и политически инициативи. Ще познават различните форми на европейски политически режими и участието на групите по интереси в тях. Това знание ще им позволи да подготвят аналитични материали, оценяващи формулирането на определени политики, но и да опознаят групите по интереси като потенциално работно място, където много специалисти, завършващи социални и хуманитарни науки намират реализация.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	За понятията, границите и употребите: лоби, групи по интереси, групи за натиск, think-thanks, advocacy coalitions, epistemic communities.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
2	Групите и модели на участие в процеса на договаряне и взимане на решения: етатизъм, неокорпоративизъм, плурализъм. 2.1. Smith, M. (1990), Pluralism, Reformed Pluralism and Neopluralism: the Role of Pressure Groups in Policy-Making, <i>Political Studies</i> , vol. 38, pp.303-322.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
3	Мрежови подходи (Policy networks approach) 3.1. Marsh, D. & Smith, M. (2000), Understanding Policy Networks: towards a Dialectical Approach, <i>Political Studies</i> , vol. 48, pp. 4 – 21.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
4.	Груповите стратегии: дебатът за груповите ресурси и за структурата на възможностите 4.1. Binderkrantz, A. (2005), Interest Groups Strategies: Navigating between Privileged Access and Strategies of Pressure, <i>Political Studies</i> , vol. 53, pp. 694 – 715.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
5.	Групи по интереси и експертно знание 5.1. Saurugger, S. (2002), L'expertise : un mode de participation des groupes d'intérêt au processus décisionnel communautaire, <i>Revue française de science politique</i> , vol.52, n°4, pp. 375-401.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
6.	Регулация на групите по интереси – национални традиции и политически залози. 6.1. Yishai, Y. (1998), The Guardian State: A Comparative Analysis of Interest Group Regulation, <i>Governance: An International Journal of Policy and Administration</i> , Vol. 11, No. 2, pp.153–176 6.2 Дискусия: Анализ на български законопроекти за закон за лобизма „Проект Кошлуков”(2002), „проект Любен Дилов-син” (2006), „проект Бойко Великов” (2008).	2 ч. л. + 2 ч. упр.
7.	Професия лобист 7.2. London Perspectives & Brussels Perspectives, in : MacGrath, C. (2005), <i>Lobbying in Washington, London and Brussels. The Persuasive Communication of Political Issues</i> , The Edwin Mellen Press, Lewiston, Queenston, Lampeter, pp. 291-337.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
8.	Групите в различните европейски региони. Северно европейски държави	2 ч. л. +

	(Дания, Норвегия, Швеция) и групи по интереси: публичен и частен лобинг 8.1 Buksti, J. (1994), Interest Groups in Denmark, In: Richardson, J., <i>Pressure groups</i> , Oxford university press, pp.100-113.	2 ч. упр.
9.	Групите в различните европейски държави и региони. Южна Европа. Франция, Испания и Италия: публичен и частен лобинг. 9.1. Hall, P. (1994), Pluralism and Pressure Politics in France, In: Richardson, J., <i>Pressure groups</i> , Oxford university press, pp.159-175 9.2. Lanzaolo, L. (1994), Interest groups in Italy: From Pressure Activity to Policy Networks, In: Richardson, J., <i>Pressure groups</i> , Oxford university press, pp.113-131.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
10.	Групите в Централна и Източна Европа. Дебатът за съществуването на групи по интереси в условията на социалистически режим от съветски тип 10.1. Perez-Solorzano Borragan, N. (2006), Post-Communist Interest Politics: A Research Agenda, <i>Perspectives on European Politics and Society</i> , vol. 7 No. 1, 2006, pp.134-155 10.2. Slavova, P. (2006), Professional Interest Groups and their impact on regulation: The Law on the Architects Chamber in Bulgaria, <i>Perspectives on European Politics and Society</i> , vol. 7 No. 1, 2006, pp.204-221.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
11.	Групите и Европейските институции: 80-те и 90-те години 11.1. Van Schendelen, M.P.C.M. (1994) The relevance of National Public and Private EC Lobbying (introduction), in: Van Schendelen, M.P.C.M., <i>National Public and Private EC Lobbying</i> , European Center for Public Affairs, Dartmouth 11.2. Mazey, S. & Richardson, J. (1994), Interest Groups in the European Community, in: Richardson, J., <i>Pressure groups</i> , Oxford University Press.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
12.	Групите и Европейските институции през новото хилядолетие 12.1.Greenwood, J. & Webster R. (2000), Are EU Business Associations governable? <i>European Integration Online Papers</i> , vol. 4 (3), http://eiop.or.at/eiop 12.2. Lehmann W., Bosche, L. (2003), Lobbying in the European Union: current rules and practices, <i>Working Paper Constitutional Affaires Series (04-2003)</i> , European Parliament, Luxembourg..	2 ч. л. + 2 ч. упр.
13.	13. Групите в бившите социалистически страни: достъп и стратегии за представителство в Европейските институции 13.1.Agh, A. (2004), The Europeanization of the ECE Business Interest Associations: The Models in Western Europe and the European Union, <i>Parliaments and Organized Interests: The Second Step</i> , Hungarian Center for Democracy Studies, Budapest.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
14.	Групите в бившите социалистически страни: фокус върху think-thanks. 14.1. Krastev, I. (2003), The influence of think tanks: Symptom of the strength of civil society or of the weakness of the state? The case of Bulgaria, In: <i>Thinking the Unthinkable: from Thought to Policy. The role of think tanks in shaping government strategy. Experiences from Central and Eastern Europe</i> , UNDP, Bratislava, pp.76-89.	2 ч. л. + 2 ч. упр.
15.	Заклучителна лекция: обобщение	2 ч. л. + 2 ч. упр.

Конспект за изпит

Изпит е под форма на писмено и устно представяне на курсова работа в областта на групите по интереси, въз основа на учебното съдържание на курса.

Библиография

Библиографията е дадена към всяка тема от учебното съдържание на курса.

Април 2013 г.

Съставил: Гл.ас.д-р Петя Славова